

Шановний Володимир Антонович!

Не знаю, чи знадобляться мої спогади за Голодовку 1933 року але напишу, як запам'ятались вони мені.

Голодовці 1933 року сприяли попередні роки. Я памятаю створені в селах бригади по 25-30 сільських комсомольців та активу, які обшукували кожний двір впідрят. Моя мама узнала, що йде "червона мітла" (так називали бригаду) насипані зерном горшки, казани засунула в піч і затопила, насипала в торбину зерна і поставила під маленького брата, що лежав в колісці. Як тільки вірвались в двір бригада, дитину викинули з коліски на піл, горшки побили, казани порозкидали, а зерно забрали.

Взимку активісти постворювали на селі "кутки", куди всю ніч викликали людей, з яких витискали признання, де сховав зерно. Памятаю, коли додому зайшов батько, на спині якого білою крейдою написано "саботажник". Він плакав і просив мене не стирати, бо мене убють комсомольці. З цим надписом його посилали від хати до хати викликати на куток чергову жертву.

І ось 1933 рік. Я не радю, що пережив багато голодовок, якби помер при першій в 1922 році, то не знав би інших. В 1933 році три моїх брати померли з голоду. В нашому селі Кузьминці Гайсинського району (за 20 від міста) більша половина хат залишились пустими.

Король Параска зарізала свого чотирьохрічного сина. З якого зварила холодець (до арешту з'їла половину). Гончарук Іван зварив і з'їв померле тіло Лихої Анни та Бушнякової Анни. В час очищення від трупів хати вимершої сім'ї Чуприна Конона, що жив біля кладбища, знайдено більше 10 людських черепів та багато обварених людських кісток.

Памятаю, як з батьком щоранку тікали з села від бридкого запаху розкладених трупів. Батько казав: "Може в лісі якогось гриба знайдемо, а головне що роса зганяє пухлятину". В голодовку були люди, що висихали, а були що пухли. В мене під очима і на кісточках ніг така була пухлина, що лопала і витікала слизь.

Характерно, що першими помирили ті, хто проявляв активність в червоній мітлі і на кутках. Це була одурманена молодь бідних дворів. Ніхто з комуністів протидіяти таким поступкам і не збирався. Так було побудовано, що боявся син батька боявся, батько сина, та і комуністи боялись навіть за себе. Я ще й досі не можу збагнути, яка сила могла так жестоко довести молодь до самогубства?

Моя адреса 287501
Вінницька обл.
Гайсинський р-н.
с. Марянівка
Тімченко Радіон Антонович
20/ХІІ.88